

אבל לאכילה, לא מרצה⁽²¹⁸⁾, והזריקה לא הועילה להתירו באכילה⁽²¹⁹⁾.
 נמצא, שהלשון "אין מועלין בבשר", מדוייקת, שדוקא אין מועלין, אבל עדיין אסור באכילה.

הדרן עלך קדשי קדשים

הקרבנות הלכה ג] מבאר ומדייק שינויי לשון בין הפירוש המיוחס לרש"י לרבינו גרשום. שהמיוחס לרש"י כתב: אבל לענין להתירו לאכילה לא אמר שתהא זריקה מועלת. והיינו דקאמר, איסורא איכא, דאסורה באכילה משום יוצא.

ורבינו גרשום כתב: אבל להתירו לאכילה לא אמר שתהא זריקה מועלת. והיינו דקאמר הא איסורא איכא.

וכתב האבן האזל, שהמיוחס לרש"י סובר לדעת רבי עקיבא, שלזריקה יש "שם" זריקה לגבי אכילה הילכך פועלת לגבי מעילה ולגבי פגול נותר וטמא, אלא דנשאר עליו איסור "יוצא".

ואילו רבינו גרשום סובר, שעל זריקת יוצא אין "שם" זריקה כלל לגבי היתר אכילה, וכאילו לא נזרק, הלכך, אסור הבשר באכילה, ככל הקדשים האסורים לפני זריקה [כמבואר בהערה 214].

והאבן האזל והגרי"ז מוכיחים מדברי הרמב"ם שסובר שלזריקה אין שם זריקה כלל לגבי יוצא. שהרי כתב הרמב"ם [פרק א מהלכות פסולי המוקדשים הלכה לב] שאפילו בקדשים קלים שיצאו לפני הזריקה, אין הזריקה מועילה להתירו באכילה. מוכח, שאין הטעם משום פסול "יוצא", שהרי קדשים קלים לא נפסלו ביוצא, ומוכרח לומר, שהזריקה איננה זריקה כלל, ונשאר עליו איסור של קדשים קלים לפני זריקה. וכן מבארים המרכבת המשנה [פרק יט מהלכות פסולי המוקדשין] והלקוטי הלכות [מנחות פרק כל התדיר] שהרמב"ם סובר, שכיון

והתוס' מקשים על פירוש זה. חדא, למה נקטה הגמרא דין "שריפה" בשביל דוגמא של דין שלדעת רבי עקיבא הועילה הזריקה, הרי דוגמאות למכביר יש במשנה הקודמת ובמשנתנו, לגבי הוצאה והכנסה לדין מעילה, ולגבי פיגול נותר וטמא?

ועוד, הרי שינוי משנה מפורשת [פסחים פב א] הפסח שיצא או שנטמא ישרף מיד. ולא מסתבר שרבי עקיבא חולק עליה? על כן, מפרשים התוס', כמבואר, כי מה שאמרה הגמרא "לשריפה", מוסב על מה שרבי עקיבא מודה שלא מועילה הזריקה, ויישרף מיד. אף שהוא דחוק בלשון הגמרא.

וכדי לתרץ שיטת המיוחס לרש"י ורבינו גרשום, כתב המקדש דוד, על פי המבואר בתוספתא [מעילה פרק א הלכה ב, זבחים פרק ד הלכה ב, מנחות פרק ד הלכה ח] שטעמו של רבי עקיבא הוא, מפני שסובר ש"הציץ מרצה על היוצא". כשם שמרצה על הטומאה, כידוע בכמה מקומות בש"ס. הלכך, לא קשה מהמשנה בפסחים, כי שם מדובר שיצא אחר הזריקה, ולא ריצה עליו הציץ.

אבל בחסדי דוד על התוספתא, מוכיח שהגמרא שלנו אינה סוברת כן. ואחת מהוכחותיו היא, מדברי רבי יוחנן לעיל [ו ב] לחלק בין יצא כולו ליצא מקצתו, ואילו היה טעמו של רבי עקיבא משום ריצה הציץ, אין חילוק בין יצא כולו למקצתו.

218. גירסת השיטה מקובצת.

219. האבן האזל [פרק ז' מהלכות מעשה